

vil se paa Straffen — om man betragter den som Gængældelse, eller om man betragter Straffen ud fra generelle præventive Synspunkter eller, som det ærede Medlem Hr. Pürschel, ikke vil lægge noget bestemt eller enkelt Princip til Grund, men begrunder Straffen med dens praktiske Nødvendighed for Samfundet — maa man dog som første Betingelse for at anvende Straf kræve, at der foreligger en forbryderisk Villie; det er kun Forbrydere, der skal straffes. Men nu hævder Lægevidenskaben — og jeg kan ikke se, at man paa dette Punkt kan undgaa at bøje sig for denne Videnskab —, at der hos de sindssyge er overvejende Sandsynlighed for, at hele deres psykiske Liv fungerer abnormt, saa at en sindssygs Lovovertrædelse er foretaget under Paavirkning af Sygdom, idet det ikke kan tænkes, at en almindelig Hjernefunktion kan være ødelagt isoleret, saaledes at Individets Tænke- og Handlemaade paa alle andre Punkter skulde være bevaret som sund.

Og hvis det er det rigtige — og vi Jurister kan jo altsaa ikke benægte det —, maa Konsekvensen, synes jeg, dog være den, at vi mangler Bevis for Tilstedeværelse af den til Anvendelse af Straf fornødne forbryderiske Villie hos den sindssyge, og derfor maa det blive Lægevidenskaben, der her faar det afgørende Ord, naar Talen er om, at en Person skal gaa fri for egentlig Straf paa Grund af sin mentale Tilstand. Domstolene — og der tænkes jo her særlig paa Nævningeretterne — skal kun afgøre, om der foreligger et tilstrækkeligt lægevidenskabeligt Materiale, et tilstrækkeligt Lægeskøn for, at vedkommende er sindssyg. Og her maa det dog erindres, at det ikke er ethvert Lægeskøn, der tales om, men efter Forslaget er det indskrænket til kun at være Retslægeraadets eller autoriserede Lægers Skøn, som skal danne Grundlaget. Denne Begrænsning synes jeg yderligere betyder en Garanti for en forsvarlig Anvendelse af Paragraffens Bestemmelser. Og jeg kan ikke se rettere end, at det er en Fordel ogsaa for Nævningerne, at disse fritages for at besvare Spørgsmaalet om, hvorvidt den sindssyge er strafmodtagelig, thi det er et Spørgsmaal, som efter Lægernes Mening ikke kan besvares overhovedet, og i alt Fald ikke kan besvares af Nævningerne, eller det andet Spørgsmaal, hvorvidt en sindssyg har handlet utilregneligt, hvad ingen i Virkeligheden ved hvad er.

At man ved at gaa den Vej skulde give Lægerne for stor Magt, kan jeg ikke indrømme. Det maa dog erindres, at det ikke er Meningen, at de sindssyge slipper

for enhver Følge af deres Handling, tværtimod: Erklæres vedkommende Lovovertræder for normal i aandelig Henseende, undergives han den almindelige Strafbehandling; erklæres han derimod paa Grundlag af særlige Lægeerklæringer for at være sindssyg, saa kan han undergives de særlige Sikkerhedsforanstaltninger, hele den lange Række lige op til Internering, som er nævnt i § 75. Med andre Ord, Lægernes Erklæring er kun afgørende for, hvilke Grundsynspunkter man skal gaa ud fra ved Bedømmelsen af, hvilke Foranstaltninger der skal træffes overfor vedkommende Lovovertræder; men det er da virkelig Lægernes og kun Lægernes Opgave.

Hvad der dér er det fordelagtigste for Lovovertræderne selv, eller hvad Nævningerne vil foretrække som det fordelagtigste, det er noget, man ikke kan sige noget om i al Almindelighed; hver Behandlingsform har sine Lyssider og sine Skyggesider ogsaa for den paagældende selv. Man kan ikke i Almindelighed paastaa, at det vil være en saadan Fordel for tiltalte at blive erklæret for sindssyg, at Nævningerne og Offentligheden, der ikke forstaa Lægernes Erklæring, hermed skulde føle deres Retsbevidsthed krænket ved at følge Sagkundskaben paa dette Omraade.

Jeg kan derfor ikke andet end fastholde, at Lovforslaget staar paa det mest rationelle Grundlag, og at de Herrer Jurister i dette høje Ting for saa vidt har den Pligt at bøje sig, selv om jeg vil gøre dem den Indrømmelse, at de gerne maa gøre det under Knurren.

Man har dernæst kritiseret Lovforslagets § 27, 2det Stykke, og det er ogsaa særlig det ærede Medlem Hr. Rytter, der har kritiseret Bestemmelsen om extranei. § 27, 2, handler jo om Strafansvaret for den udenforstaaende, der medvirker til Krænkelser af et særligt Pligtforhold, det er de saakaldte extranei. Paa dette Punkt har Kommissionen ogsaa delt sig i et Flertal paa 4 Medlemmer og et Mindretal paa 2. Flertallet foreslaar, at extranei skal straffes som Gerningsmænd, men dog med Adgang til Strafnedsættelse, medens Mindretallets Forslag gaar ud paa, at den udenforstaaende, for saa vidt ikke andet er særlig hjemlet, kun straffes, naar han er vidende om, at Handlingen formedelst Vildfarelse eller af andre Grunde ikke kan tilregnes vedkommende Gerningsmand som forsætlig Lovovertrædelse — altsaa enten naar Gerningsmanden gaar helt fri eller kun skal straffes for Uagtsomhed.

I Lovforslaget har jeg fulgt Flertallet